

Dienst Uitvoering Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

> Retouradres Postbus 30205 2500 GE Den Haag

Gemeente Aa en Hunze
Burgemeester en wethouders
Postbus 93
9460 AB GIETEN

Gemeente Aa en Hunze
Ingek.: 20 JAN. 2020
Nr.
T.

Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag

www.duo.nl/zakelijk/oneens-met-duo

Contactpersoon

mevr. mr. M.Y. van Hattum

T 06-29432276

E monique.vanhattum@duo.nl

Onze referentie

DUO/BNB-2020/92M

Zaaknummer

BC190217

Bijlage

Afschrift besluit

Datum 16 JAN. 2020
Betreft Toezending afschrift besluit

Gelieve bij correspondentie zaaknummer: BC190217 te vermelden.

Geachte heer, mevrouw

Hierbij zend ik u een afschrift van mijn beslissing inzake het beroep op de minister dat de Stichting Natuurtalent heeft ingesteld tegen het raadsbesluit van 27 juni 2019 van de Gemeente Aa en Hunze inzake het plan van scholen basisonderwijs 2019.

Hoogachtend,
de minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media,
namens deze,
senior jurist,

mevr. mr. M.Y. van Hattum

> Retouradres Postbus 30205 2500 GE Den Haag

Stichting Natuurtalent
Mevrouw S.I. van Bruinessen
Verlengde Asserstraat 72
9461 TT GIETEN

Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag

www.duo.nl/zakelijk/oneens-met-duo

Contactpersoon
mevr. mr. M.Y. van Hattum
T 06-29432276

E moniquevan.hattum@duo.nl

Onze referentie
DUO/BNB-2020/91M

Zaaknummer
BC190217

Datum **16 JAN. 2020**
Betreft Beslissing op administratief beroep

Geacht bestuur,

Bij brief van 30 januari 2019 hebt u een verzoek ingediend tot het opnemen van een nieuwe basisschool in het plan van scholen van de gemeente Aa en Hunze. Het gaat om hoogbegaafde kinderen en kinderen met autisme die een normaal tot hoog intelligentieniveau hebben.

Bij brief van 28 februari 2019 heeft de gemeente u om aanvulling van het verzoek gevraagd.

Bij brief van 28 maart 2019 hebt u gereageerd op de brief van de gemeente. U hebt aangegeven dat u ten doel heeft kinderen met autisme en/of hoogbegaafdheid te helpen zich optimaal te ontwikkelen. Kinderen krijgen onbevooroordeeld de kans om hun gave(n) om te zetten naar talent(en) volgens project based learning. U geeft tevens aan dat het onderwijsgedeelte tussen openbaar en bijzonder in zit.

Op 27 juni 2019 heeft de gemeenteraad van Aa en Hunze besloten de door u gevraagde basisschool niet op te nemen in het plan van scholen.

Hiertegen hebt u bij brief van 9 augustus 2019 administratief beroep ingesteld.

Bij brief van 24 september 2019 heeft de gemeente Aa en Hunze een verweerschrift ingediend.

Op 18 november 2019 heeft de hoorzitting plaatsgevonden. Van de zijde van uw stichting was mevrouw van Bruinessen aanwezig. Namens de gemeente Aa en Hunze waren mevrouw Brant-Stevens en de heer Wortelboer aanwezig.

Met deze brief wordt op uw administratief beroep beslist.

Besluit

Ik verklaar uw administratief beroep ongegrond, omdat de door u verlangde school terecht niet is opgenomen in het plan van scholen 2020/2023 van de gemeente Aa en Hunze.

Gronden van uw beroep

U wijst er op dat er in de provincie Drenthe, met name op het platteland, te weinig basisonderwijsvoorzieningen zijn voor het groeiend aantal (hoog)begaafde kinderen en kinderen met autisme. De gemeente gaat volgens u uit van een te laag percentage (hoog)begaafde kinderen, namelijk 2%. U bent van mening dat 10% van de bevolking (hoog)begaafd is.

U meent de stichtingsnorm binnen vijf jaar te zullen halen omdat u provinciebreed hebt gekeken en niet alleen naar de gemeente Aa en Hunze. Uit uw eigen onderzoek blijkt dat ouders bereid zijn meer dan 11 km te reizen. U gaat daarbij voor de inwonersprognoses uit van de cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek, terwijl de gemeente naar een oude prognose van de provincie uit 2015 kijkt. De gemeente benadrukt daarbij dat er sprake is van een daling van het aantal inwoners. U bent van mening dat er sprake is van een positief vestigingssaldo.

U bent het niet eens met de gemeente dat er voldoende aanbod en spreiding op de huidige scholen zou zijn. Ook deelt u het standpunt van de gemeente niet dat de samenwerkingsverbanden er voldoende mee bezig zouden zijn. Het tegendeel blijkt volgens u uit het feit dat meer dan 50 ouders uit alle delen van de provincie en daar buiten inmiddels hun handtekening hebben gezet op een verklaring dat er niet voldoende in de behoefte aan openbaar onderwijs wordt voorzien in Drenthe en omstreken.

Op de hoorzitting hebt u verder toegelicht dat u veel belemmeringen bent tegengekomen, terwijl u toch met 11 specialisten hieraan bezig bent en 74 handtekeningen van ouders het belang van dit initiatief aantonen. Na het contact met de gemeente hebt u ingestoken op hoogbegaafdheid. U verwacht in 2020 400 4-jarigen die hoogbegaafd zijn. Inclusief autisme zouden dat 511 kinderen zijn. Ook als wordt uitgegaan van de 50 kinderen die de gemeente noemt, haalt u de stichtingsnorm van 200. De gemeente gaat immers uit van 2% hoogbegaafdheid, maar dat is volgens u 10%. U verwacht via die berekening dan 250 kinderen.

U hebt er verder op gewezen dat de aparte afdeling en de plusklas waar de gemeente het over heeft niet hetzelfde zijn. Op een afdeling wordt voltijdsonderwijs gegeven, in een plusklas niet. U benadrukt dat er behoefte bestaat aan iets nieuws. Het bestaande bestuur Stichting PrimAH geeft niet voldoende begeleiding.

Voor veel ouders zal een school in Aa en Hunze dichterbij zijn dan waar zij nu heen gaan. In de prognose bent u uitgegaan van Drenthe, maar u heeft handtekeningen van ouders die verder weg wonen.

Verweer gemeente Aa en Hunze

De gemeente geeft aan dat uit uw aanvraag en de met u gevoerde gesprekken blijkt dat u een openbare school wenst op te richten voor hoogbegaafde kinderen en kinderen met autisme.

De gemeente constateert dat er binnen een straal van 10 km voldoende openbare scholen zijn, zodat artikel 75, vierde lid, van de Wet op het primair onderwijs (WPO) niet van toepassing is.

De gemeente voert verder aan dat uw prognose niet voldoet aan hetgeen in de WPO daarover is bepaald. De gemeente komt uit op een potentieel van circa 50 kinderen voor de gehele provincie Drenthe, aangezien kinderen die al zijn geplaatst op een school, vanwege de toepassing van artikel 78 niet meetellen voor de berekening.

De gemeente heeft u de suggestie aangereikt in overleg te gaan met de bestaande schoolbesturen. De gemeente zou er namelijk wel voorstander van zijn dat er een afdeling of plusklas voor hoogbegaafde kinderen en kinderen met autisme wordt opgezet. De gemeente begrijpt dat daar behoefte aan bestaat, maar ziet dat niet als een separate school.

Op de hoorzitting heeft de gemeente toegelicht dat uw initiatief begon als een vorm van speciaal onderwijs, maar dat speciaal onderwijs op deze wijze niet gesticht kan worden. Daarom zou er een school voor openbaar onderwijs gevraagd worden. De gemeente denkt niet dat het haalbaar is om 200 kinderen op de nieuwe openbare school te krijgen en te houden. Niet alle hoogbegaafde kinderen in Drenthe zullen naar Aa en Hunze komen. In de periferie van Aa en Hunze is al een aantal voorzieningen. Daarnaast bieden de bestaande besturen plusklassen. De gemeente is niet tegen uw initiatief, maar is van mening dat de stichtingsnorm niet zal worden gehaald.

Wettelijk kader

Ingevolge artikel 74, eerste lid, van de WPO kan de bekostiging van een openbare of een bijzondere school slechts een aanvang nemen, indien zij voorkomt op een voor de gemeente van vestiging vastgesteld plan van nieuwe scholen.

Ingevolge artikel 74, tweede lid, WPO stelt de gemeenteraad het plan van nieuwe scholen elk jaar voor 1 augustus vast. Het plan bestrijkt drie achtereenvolgende schooljaren volgende op het jaar van de vaststelling en vermeldt in elk geval welke scholen bij de aanvang van het eerste schooljaar van de planperiode voor bekostiging in aanmerking komen en de reden waarom de overige scholen daarvoor niet in aanmerking komen. Het plan vermeldt verder van elke school de plaats van vestiging en de te verwachten omvang.

De gemeenteraad neemt op grond van artikel 75, vierde lid, een openbare school in elk geval in het plan op, indien binnen 10 kilometer van de plaats in de gemeente waar het onderwijs moet worden gegeven over de weg gemeten geen school aanwezig is waarbinnen openbaar onderwijs wordt gegeven en aan het volgen van openbaar onderwijs behoefte bestaat. De gemeenteraad neemt een openbare school voorts in het plan op, indien op grond van de bij het voorstel of de aanvraag overgelegde gegevens aannemelijk is, dat zij voldoet aan de normen van artikel 77, eerste lid.

Ingevolge artikel 77, eerste lid, WPO neemt de gemeenteraad een bijzondere school in elk geval in het plan op, indien op grond van de bij het verzoek overgelegde gegevens aannemelijk is dat de school binnen 5 jaar vanaf de datum van ingang van de bekostiging en voorts gedurende 15 jaar na die periode van 5 jaar zal worden bezocht door ten minste het aantal leerlingen dat overeenkomt met de voor de gemeente geldende stichtingsnorm. De stichtingsnorm voor de gemeente Aa en Hunze is 200 leerlingen.

Op grond van artikel 78 worden bij de berekening van het aantal leerlingen dat een openbare of een bijzondere school zal bezoeken, niet meegeteld de leerlingen die wonen binnen redelijke afstand van een bestaande openbare school of bijzondere school van de betreffende richting en voor wie op die school plaatsruimte is.

Indien de gemeenteraad een verzoek tot opneming in het plan van scholen niet heeft ingewilligd, kan de verzoeker ex artikel 80, eerste lid, WPO bij de minister beroep instellen. Indien een onherroepelijk geworden beslissing van de minister strekt tot het voor bekostiging in aanmerking brengen van de school, neemt de gemeenteraad, ex artikel 80, tweede lid, WPO de school op in het na de onherroepelijk geworden beslissing vast te stellen plan.

Overwegingen

U hebt een verzoek ingediend tot het opnemen van een nieuwe basisschool in het plan van scholen 2020/2023 van de gemeente Aa en Hunze. In uw verzoek hebt u niet aangegeven van welke richting het onderwijs van de door u gewenste school zal uitgaan. De gemeente heeft bij u aanvullende gegevens opgevraagd, waaronder de grondslag van het onderwijs aan uw school en een prognose die voldoet aan de bepalingen in de WPO. In reactie daarop heeft u aangegeven dat u te maken heeft met een doelgroep die maximaal 12,8% van de bevolking beslaat. U heeft ten doel kinderen met autisme en/of hoogbegaafdheid te helpen zich optimaal te ontwikkelen. Kinderen krijgen onbevooroordeeld de kans om hun gave(n) om te zetten naar talent(en) volgens project based learning. U hebt tevens aangegeven dat het onderwijsgedeelte tussen openbaar en bijzonder in zit. Als voedingsgebied heeft u (12 gemeenten in) de provincie Drenthe aangemerkt, als vestigingsplaats de gemeente Aa en Hunze. Tijdens de hoorzitting hebt u toegelicht dat uw verzoek is behandeld als een verzoek om een openbare school op te nemen in het plan van scholen, maar dat het u niet uitmaakt welke richting de school zal hebben. Omdat u geen particuliere school wilt zijn, zonder bekostiging van het Rijk, is er het label "openbaar" aangeplakt.

De gemeenteraad heeft uw verzoek afgewezen. De gemeenteraad heeft overwogen dat het om een openbare school gaat voor een specifieke doelgroep, kinderen met hoogbegaafdheid en/of kinderen met autisme. De prognose laat zien dat de school ongeveer 700 kinderen verwacht, waarbij de prognose is gebaseerd op een groei van het inwoneraantal in de provincie. De gemeenteraad heeft overwogen dat er juist sprake is van een daling van het aantal inwoners en dat er sprake is van vergrijzing. Verder vindt de gemeente het aantal leerlingen in de prognose te hoog geraamd, omdat er reeds 12 openbare scholen zijn in Aa en Hunze en omdat er op een groot aantal plaatsen al een voorziening voor hoogbegaafde en/of autistische leerlingen is. Ook bent u volgens de gemeenteraad uitgegaan van een te hoog percentage hoogbegaafdheid. De prognose geeft volgens de gemeenteraad een te rooskleurig beeld. De gemeenteraad heeft geoordeeld dat het niet aannemelijk is dat de door u verlangde school de stichtingsnorm van 200 zal halen en behouden.

De vraag die in geschil is, is of de gemeenteraad terecht heeft besloten uw verzoek tot opnemning in het plan van scholen van een openbare basisschool af te wijzen. Hierover merk ik het volgende op.

Richting

In uw verzoek had u geen richting van het onderwijs op de door u verlangde school gemeld. U heeft desgevraagd aangegeven dat de richting van de door u gewenste school tussen openbaar en bijzonder in zit. De gemeenteraad is, mede op basis van een met u gevoerd gesprek, uitgegaan van openbaar onderwijs.

Op grond van artikel 1 van de WPO is het bevoegd gezag van een openbare school:

1. burgemeester en wethouders, voor zover de raad niet anders bepaalt;
2. het krachtens de desbetreffende gemeenschappelijke regeling bevoegde orgaan;
3. de openbare rechtspersoon, bedoeld in artikel 47; dan wel
4. de stichting, bedoeld in artikel 17 of artikel 48.

In de statuten van uw stichting is opgenomen dat uw stichting ten doel heeft *kinderen met autisme en/of hoogbegaafdheid te helpen zich optimaal te ontwikkelen en het verrichten van alle verdere handelingen, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn*. In de statuten is verder opgenomen dat de stichting haar doel wil bereiken *door kinderen een veilige en rustige plek in de natuur aan te bieden waar kinderen hun talenten kunnen ontdekken en ontwikkelen en het verrichten van alle verdere handelingen, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn*.

Gelet op het bepaalde in artikel 1 van de WPO kan uw stichting geen bevoegd gezag zijn van een openbare school. In die zin is de door u verlangde school terecht niet opgenomen in het plan van scholen. Overigens blijkt ook niet uit de statuten dat het zou gaan om openbaar onderwijs.

Als zou moeten worden aangenomen dat de gemeenteraad ten onrechte is uitgegaan van openbaar onderwijs, merk ik in de eerste plaats op dat niet duidelijk is van welke richting het onderwijs aan de door u verlangde school zal uitgaan, terwijl de gemeente u daar wel om heeft gevraagd. De statutair beschreven grondslag betreft bovendien niet het geven van basisonderwijs, uitgaande van een godsdienst of levensbeschouwing die als zelfstandige richting binnen het onderwijs is erkend. Om deze reden is de door u verlangde school eveneens terecht niet opgenomen in het plan van scholen.

Prognose

Los van hetgeen onder *Richting* is opgenomen, voldoet de door u ingediende prognose niet aan de in de wet opgenomen vereisten.¹ U bent in uw prognose uitgegaan van een percentage kinderen met hoogbegaafdheid en/of met autisme. In de wettelijke systematiek dient de belangstelling voor een school echter te worden aangetoond middels het belangstellingspercentage voor openbaar onderwijs of voor de desbetreffende richting binnen de gemeente.² Daarnaast moet er op grond van artikel 78 van de WPO rekening worden gehouden met leerlingen die al een openbare school of een school van de betreffende richting bezoeken. Het was op grond van de door u overgelegde gegevens derhalve niet aannemelijk dat de door u verlangde school zal worden bezocht door het wettelijk vereiste aantal leerlingen.

Aangezien op grond van bovenstaande overwegingen al geconcludeerd kan worden dat de door u verlangde school terecht niet is opgenomen in het plan van scholen, hoeft niet meer te worden ingegaan op het aantal kinderen in de leeftijdscategorie 4- tot en met 11-jarigen en 30% van de 12-jarigen zoals door u gehanteerd en het door de gemeente aangehaalde rapport over de bevolkingsprognose 2015 in de provincie Drenthe. Ook behoeven het door u gekozen voedingsgebied en de vermindering van het aantal leerlingen op grond van artikel 78 van de WPO in dit verband geen bespreking.

Behoefte aan onderwijs voor kinderen met hoogbegaafdheid en/of autisme

Op de hoorzitting is gesproken over het onderwijs aan kinderen met hoogbegaafdheid en/of autisme. U bent daar in uw verzoek ook uitgebreid op ingegaan. Uw standpunt dat er in Drenthe onvoldoende plek is en mogelijkheden zijn voor onderwijs aan hoogbegaafde kinderen of kinderen met autisme kan het voorgaande echter niet anders maken. Er bestaat geen grondslag om af te wijken van de wettelijke systematiek. In dit verband is op de hoorzitting met u en de gemeente gesproken over de behoefte aan onderwijs voor deze groep kinderen en over de wettelijke systematiek met betrekking tot het stichten van nieuwe scholen. Ook is in voorlichtende zin gesproken over de in artikel 75, tweede lid, van de WPO opgenomen mogelijkheid dat ten minste 50 verschillende ouders van kinderen tot en met de leeftijd van 12 jaar schriftelijk hebben verklaard dat er behoefte bestaat aan het volgen van openbaar onderwijs en dat in die behoefte niet of onvoldoende wordt voorzien. Mocht u nog vragen hebben aangaande de wettelijke systematiek dan zijn mijn medewerkers op het gebied van voorzieningenplanning uiteraard bereid om die te beantwoorden.

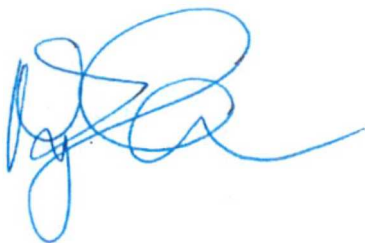
¹ Zie de artikelen 75 en 76 van de WPO.

² Indien er geen openbaar basisonderwijs of basisonderwijs van de verlangde richting aanwezig is binnen de gemeente, moet het belangstellingspercentage in een vergelijkbare gemeente worden gebruikt.

Conclusie

Gelet op het voorgaande is de door u verlangde school terecht niet opgenomen in het plan van scholen 2020/2023 van de gemeente Aa en Hunze.

Hoogachtend,
de minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media,
namens deze,
de directeur Onderwijsinstellingen van de Dienst Uitvoering Onderwijs,

A handwritten signature in blue ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke extending to the right.

mr. N.C.M. Zeijlemaker

U kunt tegen deze beschikking beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Het beroepschrift moet binnen zes weken na de dag waarop de beschikking u is toegezonden, worden gestuurd naar de Raad van State, Afdeling bestuursrechtspraak, Postbus 20019, 2500 EA Den Haag.